

22 april 2020

De huishoudelijke hulp wordt op basis van ons Wmo beleid geïndiceerd op basis van een aantal uur. In de maatschappij zien wij het gesprek ontstaan over indiceren in uren of in resultaten. Ook de Centrale Raad van Beroep en de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport spreken zich uit over resultaat gericht indiceren bij hulp in de huishouding. Er is een wetswijziging in de maak die momenteel in consultatie fase is.

Bij een resultaatgerichte indicatie wordt geen indicatie in uren afgegeven, maar ontvangt de cliënt een indicatie in resultaatgebieden, bijvoorbeeld dat de cliënt recht heeft op 'een schoon en leefbaar huis'. Door deze brief wil het college de Wmo adviesraad officieel vragen om advies uit te brengen over het resultaat gericht indiceren bij hulp in de huishouding. Op deze manier kunnen wij uw advies in een vroeg stadium meenemen.

U stelde ons de volgende vragen:

- *Wat is volgens de Wmo adviesraad de definitie van een schoon en leefbaar huis? Hoe ziet dit in de praktijk er uit?*

De adviesraad heeft geen eenduidige definitie van een schoon en leefbaar huis.

Er is een landelijke definitie zie **Bijlage 1: 2.1 Schoon en leefbaar huis**

Er zijn wel individuele meningen, waarin als gezonde bewoner van Hollands kroon gekeken wordt naar deze definitie; deze komen grotendeels overeen met de gevonden definitie.

Wat we wel als adviesraad mee willen geven is;

Vraag na bij de inwoners welke zorg zij nodig vinden, voor het voeren van een zelfstandig huishouden, waarin ze andere mensen kunnen ontmoeten en in gezondheid kunnen leven. hoe zij dit voor zich zien: stel de vraag aan de wijkteammedewerker/ of wijkverpleegkundigen in de thuiszorg: waar lopen zij tegen aan, hoeveel tijd/ uren zijn er nodig om een schoon huis te kunnen waarborgen, wat is er nodig om een leefbaar huishouden te waarborgen.

Maak zichtbaar hoe de gemeente wil indiceren: wat de reden hierachter is en hoe de uitvoering eruit ziet (wanneer er bijvoorbeeld gebruik gemaakt zou worden van KPI's: hoe worden deze dan concreet ingevuld: niet in algemene bewoording)

Wat is kwaliteit van leven in relatie tot een schoon en leefbaar huishouden.

Voorstel aan de gemeente: inventariseer wat de inwoners belangrijk vinden in het voeren van een eigen huishouden, wat valt hieronder, wat is belangrijk bij levensgeluk, kunnen wonen in een eigen huishouden, mensen ontmoeten, wat is belangrijk voor de eigen gezondheid, welke eisen stellen mensen hieraan.

Dan spreken we van maatwerk.

- *Welke voor - en nadelen zien jullie voor onze inwoners? Krijgen jullie signalen op basis van de nieuwsberichten?*

Nadeel is dat de gemeente in resultaat heeft geïndiceerd, maar als het nog niet af is de hulp vanuit haar werkgever moet stoppen omdat de /tijd op is. De werkgever rekent wel in uren. Dat het wrijving en onrust kan geven.

Voordeel kan zijn dat de hulpverlener de ruimte heeft om maatwerk te leveren in overleg met de hulpvrager. Dit hangt wel af van de vertaalslag van de definitie naar tijd.

Resultaat gericht indiceren, wordt in de media en door verschillende gemeenten al gewijzigd in maatwerk in uren. Het lijkt ons goed als de gemeente onderzoek doet naar de verschillende situaties in het land om te kijken wat hierover bekend is. Er zijn verschillende meningen over resultaatgericht indiceren. Wanneer je overgaat op resultaat gericht indiceren: moet het heel duidelijk zijn, wat hieronder wordt verstaan, dit om te voorkomen dat er verschillen ontstaan in de indicatie.

Wat is het resultaat: wat is dan een schoon huis, wat is een leefbaar huis?

- a) bestaat dit uit;
- b) welke indicatoren stel je op?
- c) welke manier ga je dit toetsen bij de zorgverleners en de inwoners?

- *Op dit moment wordt in de beschikking een aantal uur opgenomen. Hierbij is de rechtszekerheid geborgd omdat een inwoner weet op hoeveel uur hij/zij mag rekenen en hier een beroep op kan doen. Resultaat gericht betekent een doel/resultaat in de beschikking. Hoe zien jullie de rechtszekerheid geborgd worden als wij als gemeente resultaat gericht indiceren? Wat is het belangrijkste in deze om rekening mee te houden?*

Belangrijk is daarin dat er met de opdrachtnemer goede afspraken worden gemaakt, dus als je resultaatgericht indiceert ook resultaat gericht aanbesteden en er op toe zien dat ze dat dan ook doen en niet als de tijd er op zit de deuren laten vallen en zeggen mijn tijd zit er op.

Het kan dus best zo zijn dat de ene week 2 uur hulp nodig is en de andere week 3 uur.

Die rechtszekerheid kan je ook taakgericht borgen. 1 keer per week stofzuigen, natte ruimte toilet groep douche. Slaapkamer 1 keer per week bed verschonen etc. En ook hier geldt weer dat je een bepaalde tijd voor de taken kunt berekenen.

Voor de rechtszekerheid van de inwoner kunnen we verwijzen naar diverse uitspraken uit de rechtspraak over de resultaatgerichte indicatie.

- *Een van de bekende opmerkingen is dat resultaat gericht indiceren tot schoonmaak achterstanden, in een deel van de woning, leidt waardoor er op een later moment extra schoongemaakt moet worden. Klopt deze stelling en waar blijkt dit uit? Als deze stelling waar is, welk advies kunt u geven om dit te voorkomen?*

De omzetting kan tot veel problemen leiden zie **Bijlage 2: Indicatie hulp bij het huishouden**

Bij resultaat gericht indiceren, zal de aanbesteding door de thuiszorg daar toch tijd voor indiceren, het hangt van die omzetting af of dit haalbaar is. En of er achterstand komt. Dit zal de gemeente dus goed mee moeten nemen met de aanbesteding; ga je voor de goedkoopste dan zal bovengenoemde stelling uitkomen met achterstanden.

Als je bij het indiceren meeneemt dat bepaalde werkzaamheden eens in de zoveel tijd kan gebeuren kan je dit voorkomen.

Wat meegenomen moet worden is de beperking en leefwijze van de bewoner, de omstandigheden, de grote van het gezin en huis etc. maatwerk dus.

Hierbij het advies om dit na te vragen bij de inwoners, op basis van gesprekken met de wijkteamconsulenten die de zorg indiceren, zij hebben zorg op de hulpvraag van de inwoners.

Namens de WMO-raad
Siep Rienstra

Zie verder de 2 bijlagen die toegevoegd zijn.

Bijlage 1: 2.1 Schoon en leefbaar huis

Aanvaardbaar niveau

Een schoon en leefbaar huis betekent dat in ieder geval de woonkamer, als slaapvertrek in gebruik zijnde ruimtes, de keuken, sanitaire ruimtes (maximaal 1 badkamer en 2 toiletten) en de gang (inclusief trap) structureel moeten worden schoongemaakt.

Bij de huishoudelijke ondersteuning is het uitgangspunt dat iedereen kan leven in een schoon en leefbaar huis. Een schoon huis wil niet zeggen dat alle ruimten en/of objecten wekelijks schoongemaakt moeten worden. Het betekent dat het huis periodiek schoongemaakt moet worden, waardoor het dus niet vervuult, om zo een algemeen aanvaardbaar niveau van schoon* te realiseren. Daarnaast moet het huis opgeruimd en functioneel zijn, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen. Onder een algemeen aanvaardbaar niveau van schoon verstaan we: een niveau van schoon, net en georganiseerd, gericht op het stimuleren van zelfredzaamheid en participatie, dat past bij de situatie van de inwoner. Dit in vergelijking met de situatie van personen in vergelijkbare omstandigheden en in dezelfde leeftijdscategorie die geen beperkingen hebben. Om die reden moet de inwoner zich er soms bij neerleggen dat zijn verwachtingen ten aanzien van de huishoudelijke ondersteuning afwijken van persoonlijke normen.

Het onderhoud van een tuin en het verzorgen van huisdieren (niet zijnde hulphonden/dieren) of extra bevuiling als gevolg van een huisdier behoort in principe niet tot huishoudelijke ondersteuning. Dergelijke aspecten worden beschouwd als keuzes waarop de inwoner zelf invloed kan uitoefenen.

Van de inwoner en/of zijn/haar sociaal netwerk verwachten we dat zij medewerking verlenen aan een zo efficiënt mogelijke ondersteuning. Dit betekent dat van de betrokkene mag worden verwacht dat hij/zij hiermee rekening houdt bij de inrichting van de woning en planning van huishoudelijke werkzaamheden. Te denken valt aan het zo mogelijk voorbereiden van de was, en dat de inrichting van de woning toestaat dat er op een efficiënte manier schoongemaakt kan worden. Zo kan worden gevraagd dat de inwoner, voordat de hulp komt, alvast wat spulletjes van het dressoir of de tafel haalt en deze later weer terug plaatst. Of dat er wat spullen worden opgeruimd. De inwoner kan er voor kiezen om dat niet te doen, maar dat kan effect hebben op de wijze waarop wordt schoongemaakt.

Een hoger niveau van hygiëne

De aanleiding voor de inzet van extra ondersteuning kan zijn de ernstige fysieke beperkingen waardoor de klant geen mogelijkheden heeft zelf enige huishoudelijke werkzaamheden te verrichten of medische beperkingen waaruit een meer dan gebruikelijke hygiëne noodzakelijk is of medische beperkingen die leiden tot een snellere vervuiling van het huis. Door middel van een zorgvuldig onderzoek wordt bekeken of de medische beperking van de klant leidt tot de noodzaak voor het realiseren van een hoger niveau van hygiëne of een intensievere ondersteuning bij het schoonmaken. Een hoger niveau van hygiëne of een hoger niveau van schoonhouden is mogelijk bij:

- Medisch geobjectiveerde allergieën voor huisstofmijt/ ernstige klachten t.g.v. COPD problematiek;
- Hogere vervuilingsgraad door bijvoorbeeld gebruik van noodzakelijke hulpmiddelen (bijvoorbeeld elektrische rolstoel);
- Bedlegerige patiënten;
- Extra bewassing of schoonmaak i.v.m. incontinentie, overmatige transpiratie, speekselverlies, spugen;
- Extra schoonmaak i.v.m. ernstige lichamelijke- of psychische/ psychiatrische beperkingen.

*) De kwaliteit van de schoonmaak wordt steekproefsgewijs getoetst aan de gangbare normering van de schoonmaakbranche.

Bijlage 2; Indicatie hulp bij het huishouden

ECLI:NL:RBROT:2020:212

Uitspraak delen

Instantie Rechtbank Rotterdam
Datum uitspraak 16-01-2020
Datum publicatie 17-01-2020

Inhoudsindicatie

Wmo 2015. Resultaatgericht indiceren. Indicatie hulp bij het huishouden is onvoldoende concreet.

Vindplaatsen

Rechtspraak.nl

[Verrijkte uitspraak](#)

Uitspraak

Rechtbank Rotterdam

Bestuursrecht

zaaknummer: ROT 18/3111

uitspraak van de meervoudige kamer van 16 januari 2020 in de zaak tussen de erven van [naam overledene] , te [woonplaats] , eisers,

gemachtigde: mr. K. Wevers,
en

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hellevoetsluis, verweerder,

gemachtigde: [naam gemachtigde] .

Procesverloop

Bij besluit van 13 oktober 2017 (het primaire besluit) heeft verweerder wijlen [naam overledene] (betrokkene) een voorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) toegekend voor de periode van 16 oktober 2017 tot en met 15 oktober 2018.

Bij besluit van 3 mei 2018 (het bestreden besluit) heeft verweerder het bezwaar van betrokkene ongegrond verklaard.

Betrokkene heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

Bij brief van 4 november 2019 heeft de gemachtigde van eisers de rechtbank laten weten dat de erven van betrokkene de beroepsprocedure willen voortzetten.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

Partijen hebben nadere stukken ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 6 december 2019. Eisers zijn verschenen, bijgestaan door hun gemachtigde. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde.

Overwegingen

1.1

Betrokkene had een maatwerkvoorziening voor ondersteuning bij het huishouden, bestaande in de overname van de lichte en zware huishoudelijke werkzaamheden, gedurende 3,5 uur per week. Per juli 2015, bij invoering door verweerder van het zogenoemde resultaatgericht indiceren, is de voorziening feitelijk teruggebracht naar ongeveer 2 uur per week.

2. Bij het bestreden besluit heeft verweerder het primaire besluit gehandhaafd, waarbij de maatwerkvoorziening 'een schoon en leefbaar huis' is geïndiceerd alsmede het 'beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding'

3. Eisers stellen - samengevat - dat verweerder onvoldoende inzichtelijk heeft gemaakt op hoeveel uur ondersteuning bij het huishouden betrokkene aanspraak had. Verder stellen zij dat de verhoging van de indicatie niet strookt met het feit dat zij feitelijk minder hulp ontving. Daarnaast stellen eisers zich op het standpunt dat verweerder de COPD-klachten van betrokkene ten onrechte niet bij de besluitvorming heeft betrokken en dat deze klachten tot een hogere indicatie hadden moeten leiden.

De rechtbank komt tot de volgende beoordeling

4. Namens betrokkene is in bezwaar gevraagd om vergoeding van de kosten die zij in verband met het indienen van het bezwaar heeft moeten maken. Het is vaste rechtspraak dat in een verzoek om vergoeding van de kosten van bezwaar voldoende procesbelang is gelegen, omdat voor toewijzing van dat verzoek is vereist dat het in bezwaar bestreden besluit wordt herroepen wegens een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep, de Raad, van 18 april 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:1146). Eisers hebben reeds gelet hierop voldoende belang bij een inhoudelijke behandeling van het beroep.

5.1

Niet in geschil is dat betrokkene vanwege haar medische beperkingen niet in staat was lichte en zware huishoudelijke taken uit te voeren en de was- en strijkwerkzaamheden te verrichten. Verweerder heeft betrokkene daarom een maatwerkvoorziening toegekend, waarbij niet is geïndiceerd in uren, maar in resultaten. Verweerder heeft de bepaling van de feitelijke omvang en frequentie van de huishoudelijke ondersteuning deels overgelaten aan de zorgaanbieder en is ervan uitgegaan dat de normering van de ondersteuning zoals onder meer vastgelegd in Bijlage 1 van het Besluit maatschappelijke ondersteuning Hellevoetsluis 2017 en in de 'Opdracht tot levering', voldoende duidelijkheid biedt.

5.2

De Raad heeft in de uitspraak van 20 maart 2019 (ECLI:NL:CRVB:2019:982) evenwel overwogen dat de hulpvrager en de zorgaanbieder bij deze wijze van toekennen van een voorziening niet weten hoeveel huishoudelijke ondersteuning door verweerder is toegekend en dat deze werkwijze onder de Wmo 2015 strijdig moet worden geacht met het rechtszekerheidsbeginsel. Het per woonruimte vermelden welke werkzaamheden moeten worden uitgevoerd en met welke frequentie, acht de Raad onvoldoende om daaruit de concrete te leveren zorg af te leiden, als niet is vermeld op hoeveel uren huishoudelijke ondersteuning recht bestaat. De rechtbank ziet geen reden om tot een ander oordeel te komen dan de Raad.

6.1

Het bestreden besluit noch de overige voorhanden stukken vermelden het aantal uren huishoudelijke ondersteuning waarop de maatwerkvoorziening recht geeft en komt aldus in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel. Dit besluit dient dan ook te worden vernietigd en verweerder zal worden opgedragen een nieuw besluit te nemen op het bezwaar van eiseres.

6.2

Daarbij ligt het in de rede dat verweerder voor de indicatie aansluiting zoekt bij de normtijden van het Protocol indicatiestelling voor huishoudelijke verzorging van het Centrum Indicatiestelling Zorg van april 2005, dan wel bij de laatste niet in geschil zijnde indicatie zoals deze tot juli 2015 is gerealiseerd, waaraan de 'wasvoorziening' is toe te voegen. Tevens zal verweerder de in beroep gestelde COPD van betrokkene, en de invloed daarvan op de omvang van de voorziening, in de beoordeling hebben te betrekken.

Het lijkt voorts aangewezen dat verweerder ten behoeve van een finale afdoening van het geschil het besluit van 1 oktober 2018, waarmee de indicatie van betrokkene ambtshalve is verlengd voor de periode van 16 oktober 2018 tot en met 31 oktober 2021, en welk besluit niet kan worden aangemerkt als een besluit in de zin van artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht, in de heroverweging betreft. Verweerder zal tot slot een beslissing dienen te nemen over de vergoeding van de kosten die betrokkene in verband met het indienen van het bezwaar heeft moeten maken.

7. Omdat het beroep gegrond is, dient verweerder aan eisers het door hen betaalde griffierecht te vergoeden.

8. Daarnaast bestaat er aanleiding om verweerder op grond van artikel 8:75 van de Awb te veroordelen in de proceskosten, die eisers in beroep redelijkerwijs hebben moeten maken. Deze kosten stelt de rechtbank op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht voor de door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand vast op € 1.050,-, uitgaande van een zaak van gemiddeld gewicht (wegingsfactor 1) en van twee proceshandelingen (indienen van een beroepschrift en het verschijnen ter zitting) met een waarde van € 525,- per punt.

Beslissing

De rechtbank:

- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt het bestreden besluit;
- draagt verweerder op om binnen 6 weken na verzending van deze uitspraak een nieuwe beslissing op het bezwaar van eisers te nemen met inachtneming van deze uitspraak;
- bepaalt dat verweerder aan eisers het betaalde griffierecht van € 47,- vergoedt;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten van eisers tot een bedrag van € 1.050,-.

Deze uitspraak is gedaan door mr. H. Bedee, voorzitter, en mr. J. de Gans en dr. A.E.M. Leijten, leden, in aanwezigheid van mr. E. Huis-Grondman, griffier. De uitspraak is in het openbaar uitgesproken op 16 januari 2020.

griffier voorzitter

Een afschrift van deze uitspraak is verzonden aan partijen op:

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kan binnen zes weken na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Centrale Raad van Beroep.